

# Apžvalga

- [IŽVALGOS](#) | [VALSTYBĖS NAUJIENOS](#) | [VIENINGOJI EUROPA](#) | [REGIONAI](#) | [PASAULIO LIETUVIAI](#)
- [LAISVALAIKIS](#) | [MŪZOS DVELKSMAS](#) | [ASMENRAŠČIAI](#) | **Ižvalgos**

• Temos

Filtruoti

• **Gediminas Numgaudis OFM: krikštas yra dovana, kurią neretao pamirštama išpakuoti...**

• Data: 2013-05-06

**Patinka** Būk pirmas iš draugų, kuriam tai patinka.



## Gediminas Numgaudis OFM

„Krikšto Sakramentas – atgimimo iš Dvasios ženklas ir įvedimo į Bažnyčią momentas – turėtų būti svarbiausias įvykis kiekvieno krikščionio gyvenime. Kas su manimi nutiko per Krikštą? Kas man buvo suteikta? Ką aš priėmiau? Kokią dovaną gavau? Kaip ja naudojuosi – gyvenu?“. Šiais klausimais **Gediminas Numgaudis OFM** kreipiasi į mus, nuolankiai prašydamas malda ir auka paremti filmo „Krikštas“, kurį pristatyti numatyta minint 600-ąjį Žemaitijos krikšto jubiliejų, kūrimą.

Šiuolaikiniai žmonės linkę mąstyti vaizdais, tad broliui Gediminui, nuo jaunystės neabejingam kino menui, kilo mintis sukurti filmą, kuris skatintų žmones prisiliesti prie esminių mūsų tikėjimo tiesų ne žodžiais, o būtent vaizdiniais. Garsaus režisieriaus Audriaus Stonio asmenyje brolis Gediminas rado bendramintį ir ėmėsi įgyvendinti savo svajonę. Vasario 24 d. vykusiame susitikime su Šv. Kazimiero bažnyčios bendruomene brolis Gediminas teigė, kad tapęs filmo prodiuseriu ir pasinėręs į labai žemiškus filmo kūrimo rūpesčius, jis džiaugiasi gavęs progą evangelizuoti žmones, pristatydamas jiems filmo idėją ir taip skatindamas mąstyti apie Krikšto sakramento prasmę mūsų gyvenime. Pats filmas, pasak jo, mus grąžins prie krikščionybės ištakų, padės susivokti, kas mes, krikščionys, esame...

„Šv. Jono evangelijoje rašoma, kaip Nikodemas atėjo pas Jėzų ir jam Jėzus pasakė: „...kas negims iš vandens ir Dvasios, neįeis į Dievo karalystę...“ ( Jn 3,1-8). Kas tas atgimimas iš Dvasios, kas tas atgimimas iš aukštybių? Pasirodo, turėtume būti atgimę iš Dvasios, tik tos dovanos nesuvokiame,“ –

kalbėjo brolis Gediminas. Akcentuodamas, jog krikštas mūsų gyvenime dažnai nuvertinamas, subuitinamas, ir retas tepamašto, į ką mus kviečia šis sakramentas, brolis Gediminas klausė susitikimo dalyvių, ar jie supranta, kur ir per kokius ženklus, atliekamus sakramento teikimo metu, Dievas ir bažnyčia mus veda.. .

Krikštas, anot brolio Gedimino, yra dovana, kurią gauname, bet kurią pamirštame išpakuoti. Pirmasis krikščionių kankinys Steponas kaltino jį teisusius religingus žydus: „Jūs kaip ir jūsų protėviai visada priešinatės Šventajai Dvasiai“ ( Apd 7,51). Istorija mums primena pavyzdžius, kai prievarta pakrikštyti žmonės tampa nuožmesni už pagonis – pakanka prisiminti žemaičių skundą prieš kryžiuočius Konstancos susirinkime, kuriame jie skundėsi, kad kryžiuočiams terūpi plėšimas, o ne Jėzaus mokslo skelbimas, ir kad kryžiuočiams jėga krikštijant prūsus šie tapo dar nuožmesni... .

„Ar mums taip negali atsitikti? Juk krikštas yra ženklas, kad mūsų širdys perkeistos. Ar tikrai taip nutinka? – klausė brolis Gediminas. – Po vaikų krikšto, jei krikštijama vien dėl tradicijos, o dažnai ir be tikėjimo, gauta dovana lieka neišpakuota, nes tėvai nepadedą vaikams jos išpakuoti...“.

Aiškindamas vandens reikšmę Krikšto sakramente, brolis Gediminas teigė, jog Biblijoje Dievas apsireiškia gyvojo vandens šaltiniu. „Pasinerti vandenyje žydui reiškia pasinerti į Dievą, atsižadant nuodėmės, atsižadant mirties darbų – jam tai yra apsisprendimas gyventi Dievo žodžiu, vykdant Jo valią – pasakojo brolis Gediminas. – Jau nuo senų laikų žydai ortodoksai negali dalyvauti maldose, kol neįvyksta liturginis apsiplovimas mikvose – nedideliuose baseinėliuose su gyvuoju šaltinio vandeniu.“ Toks apsiplovimas būdavo privalomas žmogui, susitepusiam mirtimi (prisilietus prie numirėlio, nešvaraus gyvulio, kerpant nagus ar plaukus), moterims po menstruacijų, vyrams sėklai išsiliejus. Taigi pirmieji krikščionys, pasak brolio Gedimino, krikštijosi mikvose, kurias pavarsdavo krikštyklomis. Seniausia atrasta krikštykla datuojama III a. Paprastai krikštyklos, įrengtos dar Jono Krikštytojo įtakoje, būdavo apvalios lyg motinos iščios, nes krikštykla krikščionių sąmonėje pirmiausia reiškė motinos Bažnyčios iščias. Kitos būdavo kryžiaus formos, akcentuojant šv. Pauliaus žodžius, kad „per krikštą mes susijungjame su jo mirtimi ir jo prisikėlimu“ (Rom 6:3-6). „Jonas Krikštytojas krikštijo Jėzų Jordano upėje, ir dabar toje vietoje, kur jis gyveno, stovi uola – Jono Krikštytojo uola, iš kurios plyšio teka vanduo, sudarantis nedidelį baseinėlį, – pasakojo brolis Gediminas. – Tuomet tai buvo mikva, vėliau ji buvo paversta krikščionių krikštykla, o dabar ten – pranciškonų vienuolynas.“

Pasak brolio Gedimino, kalbant apie Jėzaus krikštą randama kažkas naujo – Jėzaus krikšte Krikšto ženklas yra praplečiamas: „Tuomet Jėzus iš Galilėjos atėjo prie Jordano upės pas Joną krikštytis. Jonas jį atkalbinėjo: „Tai aš turėčiau pas tave krikštytis, o tu ateini pas mane!“ Bet Jėzus jam atsakė: „ Šį kartą paklausyk! Taip mudviem dera atlikti visa, kas reikalinga teisumui“. Tada Jonas sutiko. Pakrikštytas Jėzus tuoj išbrido iš vandens. Staiga jam atsivėrė dangus, ir jis pamatė Dievo Dvasią, sklendžiančią žemyn it balandį ir nusileidžiančią ant jo. Balsas iš dangaus jam prabilo: „ Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo aš gėriuosiu“ ( Mt 3,13-17). Čia vyksta Viešpaties apreiškimas. Krikšto metu balandis nusileidžia ant Jėzaus ir jis tampa Pateptuoju. Krikšto metu ir mes esame patepami. Kodėl? „Tai yra tas pats pranašiškas ženklas – Viešpaties dvasios dovanotas ženklas, – aiškino brolis Gediminas. – Pateptas Jėzus, vedamas Dvasios galia į dykumą, ten gundomas, sugrižta į Nazaretą, į sinagogą, kur skaito: „ Viešpaties Dvasia ant manęs, nes jis patepė mane, kad neščiau gerąją naujieną vargdieniams...“ ( Lk 4,14-21). Jėzus sako, kad Jis yra Pateptasis, vykdantis savo misiją. Tai daroma ne dėl gražumo. Pagonys graikai atletai tepė savo kūną dėl grožio. Monoteistai tepė aliejumi kūną, kad jis būtų slidus ir nepagaunamas dvasinėje kovoje su šėtonu. Mes irgi esame pateptieji, ir gal dėl patepimo esame vadinami krikščionimis – pateptaisiais. Norėtusi vadintis „panardintais“, bet panardinimas dar ne viskas – per panardinimą mes einame į patepimą. Esame nuplaunami nuo mirties darbų ir apdovanojami Šventąja Dvasia, kurią ir ženklina patepimas.“ Brolio Gediminas, prisimindamas šv. Pauliaus žodžius, kad krikščionys turi skleisti malonų Kristaus kvapą, liudydami Dievo meilę, sakė, kad chrizmos aliejus, pašventintas Didįjį Ketvirtadienį, turėtų kvepėti nardu ir mira.

„Ravenos katedroje yra paveikslas, kuriame vaizduojamas nuogas Jėzus, stovintis visu didingumu Jordano upėje“, – pasakojo brolis Gediminas. Pasak jo, iki XI amžiaus žmonės krikštijosi nuogi (kai kur ortodoksai ir dabar tą praktikoja), nes rūbai buvo laikomi senojo gyvenimo būdo atributu – nuodėmės ženklai. Pirmieji Dievo sukurti žmonės buvo nuogi, o rūbais ėmė dangstyti jau po nuopuolio. Brolio Gedimino teigimu, dabar jau beveik niekur nerasi nuogo Jėzaus atvaizdo – pradėta gėdytis nuogo kūno, Jėzus buvo vaizduojamas įsibridęs į vandenį – viskas pritaikyta prie mūsų gyvenimo būdo. Panirdamas į vandenį senasis nuodėmingas žmogus miršta ir yra palaidojamas, o iš vandens iškyla nauja gyvybė ir nauja dvasia apdovanotas naujasis žmogus. Kaip kūdikis motinos iščiose gimsta iš vandens, taip naujasis žmogus gimsta gyvenimui su Dievu. Jis ištepamas chrizmos aliejumi, pabrėžiant jo orumą, atstatant jo garbę, pavogtą velnio. Yra likę senųjų krikšto apeigų aprašymų apie pakrikštytuosius, kuriuos, anot brolio Gedimino, išlipusius iš krikštyklos, visi eidavo sveikinti ir glamonėti, glostyti. Sunkiai tai būtų įsivaizduojama šiandien, tačiau tuomet buvo žiūrima tikėjimo ir meilės akimis...

Senovės Romoje didelėse bažnyčiose, kuriose lankydavosi labai daug žmonių, krikšto sakramentas pasidarė intymesnis: jį teikiant dalyvaudavo tik vyskupas, diakonai, palydėtojai ir artimieji. Beje, dėl krikšto apeigos buvo atsiradusi ir moterų diakonystė – kilmingos moterys Romos imperijoje niekur negalėdavo eiti be savo vyro leidimo, taigi moterį, ištekėjusią už pagonio vyro, apkrikštyti galėjo krikščionė tarnaitė, kurią į diakones iššventindavo krikščionių bendruomenė. „Krikštijamasis būdavo apvelkamas baltu rūbu, primenant, kad turime apsivilkti Kristumi, įvedamas su žibintu, su žvake, kur jo visi laukdavo, giedodami giesmes, meldamiesi, – pasakojo brolis Gediminas. – Priėmimas į bažnyčią yra labai svarbus momentas, nes bendruomenė įsipareigoja padėti žmogui, lydėti jį. Tai yra šeima – broliai ir seserys. Be bendravimo pakrikštytuosius paliekame šio pasaulio džiunglėse. Turime tokių mauglių...“

„Kaip Dievo vaikai susivokiame bendraudami vieni su kitais, liudydami Dievo ženklus, – kalbėjo brolis Gediminas. – Krikštas pirmiausia yra atgailos, nuodėmės atsisąjėdimo ženklas, Jėzaus tikėjimo išpažinimas, pasižadant gyventi su Juo, per Jį ir Jame, pasineriant Dievuje, kuris apdovanoja mane savo Dvasia, savo gyvybe, kad gyvenčiau naują gyvenimą ir toliau tęsčiau Jo misiją. Man suteikiama jėga liudyti Dievo veikimą pasaulyje, jo meilę. Aš – antrasis Kristus, pateptas ta pačia dvasia, kuria Jėzus pateptas, per Jėzaus kančią, per Jo kraują, atpirkimą nuvalytas, pašventintas ir apdovanotas šventąja Dvasia. Turiu šviesti gyvenime, turiu šviesti draugyste, paguoda ir meile. Mūsų pašaukimas gyventi su Juo, Jame ir dėl Jo.“

\* \* \*

Susitikime dėl ligos negalėjęs dalyvauti režisierius Audrius Stonys yra išsakęs tokias mintis apie kuriamą filmą: „Filmą, kurį ruošiamės sukurti, kalbėtų apie Krikšto stebuklą. Norime priartėti prie ištakų. Kino vaizdu prisiliesti prie Jordano upės vandens, į kurį, rodydamas mums kelią, prieš du tūkstančius metų paniro Jėzus Kristus. Nufilmuoti ankstyvųjų krikščionybės krikštyklų akmenis, kuriuos lietė pirmųjų krikščionių rankos. Suvokti ir užfiksuoti dabar, kiekvieną dieną Krikšte vykstantį mirties ir atgimimo Kristuje stebuklą. Kalbėti apie visa apimančią ir pakeičiančią sielos ir kūno transformaciją.“

Dokumentinį kino filmą brolis Gediminas kartu pakvietė kurti ir kino operatorių Laisvūną Karvelį, garso operatorių Ričardą Purvinį, montuotoją Danielių Kokanauskį. Istorinę medžiagą filmo kūrėjams surinko teologė Šarūnė Jasiūnaitė. Filmuoti pradėta Lietuvoje, kūrybinė grupė taip pat aplankė istorines vietas Izraelyje ir Jordanijoje, su sutiktais įvairių tikėjimų žmonėmis kalbėjosi apie krikšto reikšmę jų gyvenimuose. Ketinama apsilankyti ir Italijos, Kroatijos miestuose, kur išlikusios pirmosios bažnyčios, ieškant senųjų krikštyklų ir ikonų.

*Norėdami paremti filmo „Krikštas“ kūrimą daugiau informacijos rasite tinklapyje [www.pakuta.lt](http://www.pakuta.lt)*

- [ATGAL](#)